

Zdravotně postižení o peníze nepřijdou

Reakce MPSV na vyjádření Václava Kráasy k výsledkům jednání Výboru pro sociální politiku PS PČR

Ministerstvo práce a sociálních věcí považuje unáhlené zásahy do křehkého systému nároků na přiznání příspěvku na péči a jeho výplatu v novele zákona o sociálních službách za nekoncepční a nešťastné. I když nebyl pozměňovací návrh prosazovaný panem Krásou Výborem pro sociální politiku přijat, zdravotně postižení nepřijdou o příspěvek na péči v žádném ze čtyř přiznávaných stupňů závislosti, tak jak tvrdí pan předseda Krása. Návrh, který byl předložen na jednání Výboru, nebyl předem konzultován s MPSV ani se sociálními partnery. Návrh navíc směřoval zcela mimo rámec aktivit pracovní skupiny, členem je i pan Krása, která se zabývá koncepčními změnami v oblasti příspěvku na péči a systému posuzování.

Navrženým ustanovením se prolamuje koncept hodnocení zvládnání deseti základních životních potřeb. Novela zákona, kterou pan předseda Krása prosazuje, však nevychází z konsensu zainteresovaných subjektů, které se od dubna letošního roku podílejí na dlouhodobých systémových změnách v oblasti příspěvku na péči. Dne 11. dubna 2014 bylo na jednání za účasti paní ministryně Michaely Marksové, zástupců MPSV a zástupců organizací hájících zájmy osob se zdravotním postižením dosaženo dohody na plánu prací při přípravě koncepčních změn s tím, že nejdříve budou provedeny všechny možné změny v nelegislativní oblasti, jako jsou například metodické postupy Lékařské posudkové služby ČSSZ a normativní instrukce vůči Úřadu práce v oblasti sociálního šetření. Byly dohodnuty jak krátkodobé až střednědobé cíle změn týkající se úpravy metodiky aplikace vyhlášek přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (vymezení schopností zvládat základní životné potřeby) a sociálního šetření v Normativní instrukci 19/2013 vydanou pro Úřad práce ČR při řízení o nepojistných sociálních dávkách, tak cíle dlouhodobé. V rámci dlouhodobých cílů provádí ministerstvo analýzu silných a slabých míst právní úpravy stávajícího systému a jejího dopadu na různé skupiny zdravotně postižených lidí. Analýzy jsou prováděny v rámci individuálního projektu Podpora procesů v sociálních službách, v aktivitě týkající se dlouhodobé péče. Na jejich základě budou připraveny systémové změny v oblasti příspěvku na péči, které budou současně diskutovány právě s již zmíněnou expertní skupinou, jejímiž členy jsou zástupci osob se zdravotním postižením. MPSV plánuje předložit výsledné návrhy do legislativního procesu v roce 2015.

Pozměňovací návrh také nezahrnoval jasné a propočtené náklady na veřejné rozpočty. Pan Krása se sice v médiích vyjádřil (tyden.cz, 25. 9. 2014), že by tato změna stála "jen" 120 milionů korun. Zkušenosti z minulých let ale ukazují, že by zatížila veřejné rozpočty částkou okolo 200 milionů korun.

Návrhy a výroky pana Kráasy by tedy dle názoru MPSV mohly být považovány zástupci organizací podílejících se na úpravách systému za znehodnocení jejich práce s výsledkem ztráty důvěry v nastavenou spolupráci. I proto paní ministryně Marksová svolala 15. 9. 2014 schůzku se zástupci organizací zdravotně postižených. Zástupci vyjádřili souhlas s myšlenkou pomoci lidem, kteří jsou odkázáni na péči v celém rozsahu, ale též konstatovali, že se jedná o nekoncepční návrh. Zcela proti byly zástupci duševně nemocných a zástupci osob postižených autismem, a to právě pro nesystémovost návrhu, který byl připraven pro potřeby úzké skupiny lidí žijících se zdravotním postižením. V několika případech, na které pan Krása upozorňuje v médiích, došlo k chybné aplikaci posudkových kritérií při řízení o dávku a jsou již Českou správou sociální zabezpečení a

Ministerstvem práce a sociálních věcí řešeny v rámci zákonem stanovených postupů pro nápravu.

Petr Habáň
tiskový mluvčí